

Проведената на **15–16 май 2006 г.** във Великотърновския университет “Св. св. Кирил и Методий” **национална конференция “П. Алипиев и неговото поколение в литературата”** се превърна в поредното събитие на едно културно дело, което катедра “Българска литература” реализира в последните години. Подборът на авторите от втората половина на 20 век, който преподавателите от катедрата направиха и представиха чрез библиотека “Нова българска литература” на издателство “Слово”, дръзва да постави непоставения и некомментиран публично проблем за канона на литературата от това време. Проектът не беше завършен, което остави въпроси без отговор, но търсенето им очаква продължение на несъстоялия се дебат. Критичният поглед към време, което все още събужда нестихващи противоречия и противопоставяния, би трябвало да е част от позиция на изследване, която прави възможно миналото да бъде описвано отвъд забравата или споделената договореност за премълчаване. Така в последните години катедра “Българска литература” стана организатор на национални конференции и дискусии, докладите от които са представени в сб. “Й. Вълчев – изследвания, материали, спомени” (2004), “Д. Къорчев – изследвания, архиви, оценки” (2005). През 2005 г. бе проведена кръгла маса за творчеството на В. Попов. В катедрата се съхранява, предоставен от близките му, архивът на писателя.

Като оценка за позицията на катедрата прозвучаха при откриването на конференцията за П. Алипиев думите на акад. Ив. Радев: “Някои от вас знаят интереса ни, без да сме го прокламирали, към проверени автори в българската литература, но и към такива, които не са заели своето място в литературния процес и в съзнанието на читателите. Нямаме точна програма (...), но мисля, че с тези си интереси, които се разгръщат, и от срещи и разговори преминават в сборници, ние не грешим”. Участниците в конференцията от БАН, Шуменския университет, Пловдивския университет, Нов български университет, Варненския свободен университет, Унгарския културен институт представиха доклади, поставящи поезията на П. Алипиев в различни интерпретативни перспективи и литературно-исторически контексти. Някои тях (доц. Ан. Алипиева, проф. Св. Йгов, проф. П. Юхас, М. Георгиев, М. Коларов) предпочетоха личния план на спомени, срещи, разговори и показаха как в преминаването на границата между литература и бит се създава литературната личност на П. Алипиев. Прозвуча и споделиеният глас на читател – отвъд професионалния подход. Доц. Ив. Станков

представи архива на автора, дарен на катедрата от дъщеря му. Тема на доклада на акад. Ив. Радев бе поетът Алипиев като редактор и издател. Проф. Св. Игов, доц. С. Василев бяха предпочели “затворения прочит” на лирическата структура в поезията на П. Алипиев. Докладите на проф. Св. Игов, проф. Д. Колева, асп. Г. Кръстева, доц. Вл. Янев, доц. М. Неделчев, ас. Пл. Дойнов поставиха за обсъждане литературоведската продуктивност на възможни перспективи на съотнасяне на поезията на П. Алипиев: в променящи се литературно-исторически ракурси, в контекста на лириката на 60-те години и спрямо поетите след него. Въпреки различieto на литературно-историческите срезове и разнообразието на изследователските позиции, докладите и разговорите очертаха общо дискуссионно пространство. Всеки от участниците в конференцията имаше свое предварително разбиране за литературоведската проблемност на понятието “поколение” в различните му употреби. Позиции и предложения се пресичаха в поле на изследователски усилия понятието да бъде анализирано в литературно-историческия контекст на 60-те години, както и да бъде “разглобено” с оглед на идеологическите, политическите и конюнктурните съдържания в него. Така жестът на почит към лириката на П. Алипиев се превърна в дискусия на пристрастия, на дълго отлагани и премълчавани въпроси, без отговор на които настоящето не би могло да разказва миналото си.

В рамките на конференцията беше представен филм за П. Алипиев и проведен разговор с авторския екип. Катедрата подготвя сборник, в който ще бъдат включени докладите, дискусиите, архивът по създаването на филма, част от архива на поета, както и спомени за него.

Виолета Русева